

R061X		KİBYRA ANTİK KENTİ										TOPLAM PUAN:		105
GENEL SIRALAMA (101)		Doğal ve Manzaralı Yerler (24)				Kültürel ve Tarihsel Değerler (41)				Rekreasyon Faaliyetleri (9)		Etkinlik ve Festivaller (28)		
50						20								
TURİZM TEMASI										ÇEKİM GÜCÜ	DOĞRUDAN ÇEKİM			
Deniz Turizmi	Ekoturizm	Etkinlik Turizmi	Gastronomi Turizmi	Kent Turizmi	Tarihsel ve Arkeolojik Kültür Turizmi	Kültürel Miras Turizmi	Likya Yolu Turizmi	Sağlık Turizmi	Spor Turizmi	Su altı ve dalgıç turizmi	TAMAMLAYICI ÇEKİM	X		
											SWOT SONRASI DEĞERLENDİRME	KORUNMASI GEREKEN	GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN	X
											ÖNCELİĞİ OLMAYAN			
											GEREKSİZ			
														
1	Adı (Tarihsel süreci içinde bilinen ve kullanılan adları)	KİBYRA ANTİK KENTİ												
2	Tanımı - Niteliği (Ne tür bir etkinlik alanı olduğunu vurgulayan tanım)	<p><i>Doğal – manzaralı yer</i></p> <p><i>Rekreasyon faaliyeti</i></p> <p><i>Kültürel ve tarihsel değer</i></p> <p><i>Özel etkinlik ve festival</i></p> <p><i>Konaklama</i></p> <p><i>Kongre / toplantı olanağı</i></p> <p><i>Yiyecek içecek hizmeti</i></p> <p><i>Alışveriş</i></p> <p><i>Çeşitli hizmetler</i></p> <p><i>Ulaştırma ve altyapı</i></p> <p><i>İş gücü</i></p>										X		

3	Mevkii (Mevkii, adresi + Google map üzerinde gösterilebilir)	
4	Öyküsü (Neden çekim yarattığını açıklayan kısa öyküsü)	<p>Antik kaynaklarda “Gladyatörler Şehri” olarak bilinen Kibyra, Burdur’a 110 km uzaklıktaki Gölhisar ilçesinin batısındaki Akdağ kütesinin eteklerinde, Gölhisar ovasına hakim tepeler üzerinde bulunan Likya antik kentidir. Fethiye’ye 108 Km uzaklıktadır.</p> <p>Kibyra, Gölhisar ilçesinin hemen batı yamacındaki Horzum mahallesinde alçak tepeler üzerinde yer almaktadır. Kibyra antik kentinin, yerleşim alanı oldukça büyüktür. Kibyra birbirinden derin yarılarla ayrılan hâkim üç tepe üzerinde oturmaktadır. Yapılar; simetrik düzenlenmiş, tepeler teraslanarak göl ve ova manzarasına hâkim konumda ve hiçbir yapı bir diğerinin manzarasını kesmeyecek biçimde yerleştirilmiştir.</p> <p>Şehre girerken solda muhteşem anıtsal kapısıyla, Eski Anadolu’nun en görkemli ve günümüze sağlam korunmuş olarak ulaşan antik stadyumlarından olan, 11 bin izleyici kapasiteli Kibyra Stadion’u sizi karşılar. Burada gladyatörlerin mücadelelerini görür gibi olursunuz. İlerledikçe Bazilika, Yukarı ve Aşağı Agora, Roma Hamamı, Gymnasion, Tiyatro ve Odeion karşınıza çıkar. Diğer taraftan Anıt Mezar, Geç Roma Hamamı, yuvarlak kuleli giriş kapısı ve antik suolları ilginizi çekecektir. 2006 yılında Burdur Müzesi başkanlığında başlatılan kazı çalışmaları, günümüzde T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı adına Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Şükrü Özudoğru başkanlığındaki ekip tarafından yürütülmektedir.</p> <p>Odeion (Müzik Evi) 3600 kişilik kapasitesiyle, halen ülkemizin sahip olduğu, antik çağlarda üzeri bir çatıyla kapatılmış en büyük yapıdır ve iç bezemeleriyle en görkemli eserlerindedir. Orkestranın tam merkezinde kırmızı, yeşil ve beyaz mermerlerden yapılmış, yılanlardan oluşan saçları ve insanları taşa çeviren bakışlarıyla MEDUSA figürü, yapım tekniğiyle kendi türünde bilinen tekil örnektir. 2011 yılında Odeion’un ön kısmındaki Stoa’da Anadolu’nun en sağlam ve büyük mozaik alanı olma özelliği taşıyan, yaklaşık 540 m2 alanı kapsayan sağlam durumda mozaik ortaya çıkarılmıştır. Yine Odeion’un önünde, Geç Roma Dönemi’ne ait (M.S. 6-7 yy.) Hamam yapısı, bölümleri, ısıtma ve su sistemleriyle görülebilir durumdadır.</p>

FTSO TURİZM VARLIKLARI ENVANTERİ – TURİSTİK ÇEKİM MERKEZİ TANITIM FORMU

		<p>Kentin bugün görülebilen tüm mimari kalıntıları Roma İmparatorluk Dönemi'ne aittir. Hellenistik Dönem'de Kibyra ve yakın çevresinde konumlanmış antik kentlerden Boubon, Balbura ve Oinoanda'dan teşekkül, dörtlü "kent birliği (Tetrapolis)" (M. Ö. 2. - 1. yüzyıllarda) oluşmuştur. Söz konusu kentler birliği, M.Ö. 82 yılında Romalı General Murena tarafından dağıtılıp, ortadan kaldırılmıştır. Bu tarihten sonra Kibyra Asia Eyaleti'ne ve diğer kentler Likya Birliği'ne dahil edilmiştir. Roma İmparatorluk Dönemi'nde ise, kendisine yaklaşık 25 kentin bağlı olduğu "Kibyra Conventusu" adı altında, Asia Eyalet Valisi'nin yargı merkezi olmuştur. M.S. 23 yılında meydana gelen büyük bir deprem sonucunda yerle bir olan kent, Roma İmparatoru Tiberius'un vergi affı getirmesiyle yeniden inşa edilebilmiştir. Kibyra özellikle M.S. 1.ve 3. YY'da en parlak ve zengin dönemini yaşamıştır.</p> <p>Kibyra demircilik, dericilik ve at yetiştiriciliğinde oldukça ünlüdür. Buna çömlekçilik de eklenmelidir. Şehir halkı son derece savaşçı kimliğe sahiptir. Şehrin en çok dikkat çeken eserleri; görkemli Stadion'u, Odeion içindeki opus sectile Medusa döşemi ve önündeki, Türkiye'nin en sağlam ve büyük mozaik alanıdır. Kibyra'dan çıkarılan eserler Burdur Müzesi'nde ziyaretçilerin ilgisine sunulmaktadır.</p>					
5	Ulaşım / yol durumu (Ulaşım - yol durumu verileri. Nasıl ulaşılabilir?)	Özel / kiralık araç	X				
		Seyahat acentesi tur organizasyonu	X				
		Toplu ulaşım araçları					
		Yürüyüş - bisiklet					
		Diğer – Notlar:					
6	Altyapısı ve erişilebilirlik verileri	Yol	Elektrik	Su	İş gücü	İnternet	WC, Hijyen Olanakları
		X					
		Not:					
7	Sahip olduğu çevre değerleri ve özellikleri	Yakın çevresinde tarımsal üretim ve hayvancılık yapılmaktadır					
8	Yakınındaki yeme içme tesisleri ve özellikleri	Gölhisar'da vardır.					
9	Yakınındaki konaklama tesisleri ve özellikleri	Gölhisar'da vardır.					
10	Yakınındaki ilk yardım ve sağlık merkezlerinin erişim bilgileri	Gölhisar'da Aile Sağlığı Merkezi vardır.					
11	Yakınındaki Spor ve eğlence tesisleri ve özellikleri						
12	Yakınındaki alışveriş olanakları ve özellikleri	Gölhisar'da vardır.					
13	Yöre halkının bakışı, sahiplenışı ve koruma - geliştirme çabası	Yöre halkının sahiplenme duygusu gelişmiş olsa da koruma – geliştirme çabaları yetersizdir.					
14	İlgi gösteren kesimler, ziyaretçi / tüketici sayısı ve profili	Yerli ve yabancı kültür ve tarih meraklıları					
15	Ziyaret / kullanım / tüketim için en uygun sezon	Yıl boyu ziyaret edilebilir.					

FTSO TURİZM VARLIKLARI ENVANTERİ – TURİSTİK ÇEKİM MERKEZİ TANITIM FORMU

16	Kayda değer diğer özellikleri	Balbours antik kentine ziyaretler münferiden arkeoloji ve tarih meraklıları tarafından yapılmaktadır.		
17	Farklılık derecesi (Turistler birçok seçeneğe sahip olduğunda, yeni ve farklı bir çevre sunan bir varış yeri seçerler. Farklılık, turistik ürünü "satmak için kullanılan" nihai özellik olabilir. Diğer benzer çekim merkezleriyle karşılaştırması için dört noktalı bir ölçek)	Ulusal veya uluslararası öneme sahip bir çekiciliği temsil eder	4	
		Pazardaki benzer az sayıdaki merkezlerden biri olan çekim	3	X
		Piyasadaki ortalama çekiciliği temsil eder	2	
		En çok çevresindeki topluluklardan gelen ziyaretçilere hizmet veren bir cazibe merkezini tanımlar.	1	
18	Kalite (Fiziksel görünüm, işletme prosedürleri, müşteri memnuniyeti ve bir turizm kaynağının diğer özelliklerini değerlendirmek için beş puanlık objektif bir genel değerlendirme.)	Üstün	5	
		İyi	4	
		Ortalama	3	X
		Şöyle böyle	2	
		Kalitesiz	1	
19	Çekim gücü – cazibe (önemli bir ekonomik getiri elde etmek için yeterli ziyaretçi çekebilir mi? Çekme gücü, çekim merkezini ziyaret etmek için belirli bir mesafeye seyahat edecek turist sayısı ile ölçülür. Dört puanlık bir ölçek.)	Cazibe, çok devletli, ulusal veya uluslararası bir pazardan çekilme potansiyeline sahiptir	4	
		Cazibe, bölgedeki büyük bir metropol alanından çekilme potansiyeline sahiptir	3	X
		Cazibe, bölgedeki turistleri çekme potansiyeline sahiptir ancak bölgedeki belli başlı şehirlerden değil	2	
		Cazibe, çoğunlukla yerel topluluktan ve bitişik alandan çekecektir.	1	
20	Turistik çekim gücünü oluşturan özellikleri – güçlü yönleri	<ul style="list-style-type: none"> Likya kaynaklarında adından söz edilmesi, Oeneanda, Kbyra ve Boubon antik kentleri ile ortak bir gezi güzergahı içinde olması. Likya tetrapolisinin bilinen bir üyesi olması Yürüyüş ve bisiklet turlarının ve Anadolu / Likya kültür turlarının güzergahında olması Yayla turizminin de ziyaret alanlarından biri olması		
21	Gelişmesini engelleyen sorunlar ve yetersizlikleri – zayıf yönleri	<ul style="list-style-type: none"> Yeterince tanıtılmamış olması, Yakın çevresinde ziyaretçilerin gereksinimlerini giderebileceği tesis bulunmaması.		
22	Gelişimi ve çekim özelliğini arttıran fırsatlar	<ul style="list-style-type: none"> Likya'nın az bilinen kentlerine keşif turları düzenlenmesi, Yürüyüş, jeep safari gibi etkinlikler için uygun doğal özelliklere sahip olması, Yayla turizminin giderek daha popüler bir etkinlik olması		
23	Gelişimi ve çekim özelliğini azaltan tehditler	<ul style="list-style-type: none"> Korumanın yetersizliği, Yöre halkının sahiplenme güdüsünün yüksek olmaması,		
24	Seyahat güdüsü (motivasyonu) (Turistlerin belirli bir kaynağı ziyaret etmelerinin beş nedeni ve çekim merkezi için ziyaretçilerin motivasyonu en iyi tanımlayan bir yanıt)	Çevre, manzara.	Estetik	
		Aileyi ve arkadaşlarını ziyaret etmek, köklerini bulmak, arkadaşlık	Aidiyet	
		Kültürel nedenlerden, eğitim programlarından dolayı.	Bilgi	X
		Ziyaretçiler kaçış, kum ve güneş, gerginlik azaltma istiyor.	Dinlenme	
		Ego geliştirme, sosyal tanınma, statü ve prestij arayışı.	Statü	
25	Ekolojik ve sürdürülebilir turizm açısından uygunluğu	Uygundur		

FTSO TURİZM VARLIKLARI ENVANTERİ – TURİSTİK ÇEKİM MERKEZİ TANITIM FORMU

26	Genel değerlendirme	A - Hazır	B – Neredeyse Hazır	C – Potansiyel Hazır
		X		
27	<p>SONUÇ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kibyra antik kenti Burdur ili sınırları içinde kalmasına rağmen, Fethiye ve Seydikemer bölgesi turizmi için değerli bir kültürel çekim merkezidir. • Kıymet takdiri belirleme anketleri sonucunda, genel sıralamada 101 çekim merkezi arasında 50, kültürel ve tarihsel yerler dizininde 41 çekim merkezi arasında 20. sırada yer almasının nedeni, çekim, farklılık ve kalite göstergelerinin diğer merkezlere oranla ortalama değerlerde olmasıyla açıklanabilir. • Kibyra antik kenti diğer metropoller ve yurtdışından turist getirebilecek güce sahip değildir ancak, bölgeye tatil amacıyla gelen turistlere sunulabilecek iyi bir kültür turu ürünüdür. Bu özelliği ile tamamlayıcı çekim gücüne sahiptir. • Yapılan Swot analizi sonrasında Kibyra antik kenti geliştirilmesi gereken çekim merkezi olarak değerlendirilmiştir. • Aşağıda saptanan öneriler doğrultusunda yapılacak iyileştirme çalışmaları ile, Kibyra antik kentinin daha fazla turizm çekim gücü yaratacağı ve bölge ekonomisine katkısının daha fazla olacağı düşünülmektedir. <p>ÖNERİLER:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kbyra, Oinoanda, Boubon ve Balboura; Likya'nın kuzey bölgesinde kurulan tetrapolisin 4 üye kentidir. Tarih ve kültür meraklıları için "yayla turizmi" özelliklerini de içeren kültür turu programları oluşturularak bölgenin turizm hareketine de canlılık getirilebilir. • Antik kentin yakın çevresinde ekolojik turizm anlayışı ile yöre halkının ziyaretçilerle yakınlaşması ekonomik yararlar sağlayabilir. • Likya'nın tarihi ve arkeolojik değerlerini vurgulayan tanıtım çalışmalarında kullanılmalıdır.			